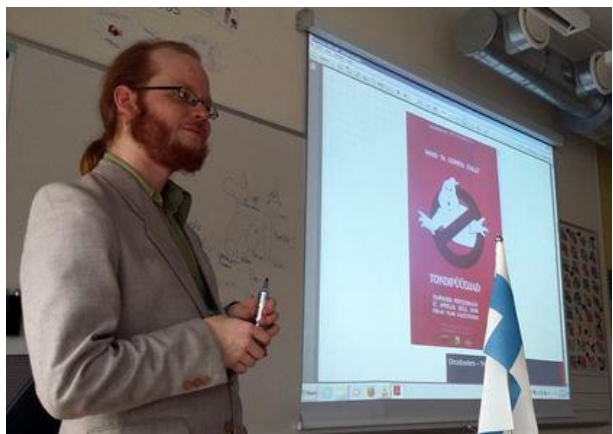

Kas Kalevipoeg sünnib Kalevala lõpus?

Tartu ülikooli semiootika magistrant Antti Kiviranta andis 13. aprillil rahvapärismusehõngulised külalistunnid Jüri gümnaasiumi soome keele õpilastele. Varem Jyväskylä ülikoolis folkloristikat ja etnoloogiat õppinud külalisõpetaja sidus pärimusteema osavalt Soome kaardi tundmise ja hääldusharjutustena mõeldud lasteluulenäidetega. Õpilased said lühiülevaate Soome ajaloolistest hõimudest ning harjutasid näiteks s- ja r-häälikuid, lausudes „Vesihäisi sihi hissisä“ ja „Ärrän kierrän ympäri korren“.

Erilist tähelepanu pöörati tundides sõna „Viro“ võimalikele arhailistele tähendustele. Tuli välja, et Eesti soomepärasema sünonüümi „Viro“ juured ulatuvad Virumaalt lähtunud salakaubaveo aegadest kaugemale. Sõna ühenduses Virumaaga siiski ei kahelda. Soome kirjakeele rajaja Mikael Agricola koostas keskaja loojangul nimekirja hämelaste ja karjalaste paganlikest jumalolenditest. Väinämöineni, Pellonpekko ja Kratti kõrval esineb loetus ka nimi Vironkannas. On pakutud, et „Viro“ viitas „maailmale“. Kui „maad“ kujutada tasapinnana ja „ilma“ ehk taevast kuplina selle kohal, siis Vironkannas võis olla midagi teiba sarnast, mis ühendas need kaks elementi maailmaks. Kalevala lõpus aga ilmub tegelane nimega Vironkannas, kes nimetab ühe sündinud lapse Kuningaks. Kuna eestlaste Kalevipoeg oli kuningas, siis pole keelatud oletada, et Kalevala lõpus sünnib Kalevipoeg.

Külalisõpetaja esitas huvitavaid, ent ebakindlaid teooriaid, mis mõjuvad siiski kosutavamalt kui teadmatus. Teada on siiski see, et Kalevala pärimuse koguja Lönnrot ja Kalevipoja esimene autor Faehmann olid sõbrad. Seega, enam kui tõenäoliselt arutlesid mehed omavahel ka pärimusteemade üle. Otseseid viiteid Kalevipoja tegelaskujule siiski Kalevalas ei leia.

Õpetaja Kristel Kotta arvates andsid külalistunnid õpilastele midagi sellist, mida kooliõpetus tavaliselt ei paku. Tegemist oli keeleõppega huvitava sisu kaudu, ent kalevalalik värsimõdt, näkid ja päkapikud keeletundides üldiselt tähelepanu ei naudi. Ülikoolilikus õhkkonnas tekkis õpilastel nägemus mütoloogilisest maailmast, mis on ühendanud soomlasi ja eestlasi.

Ehkki õpilased vajasisid võõra teema juures tõlkeabi ja pidid tõdema oma arusaamise piiratust, oli emakeelse kõneleja kuulamine keeleõppe seisukohalt väärtus omaette. Tagasisides avaldati soovi kuulda edaspidigi külalisi Soomet tutvustamas. Abituriente aga huvitas külalisloengu lõpus mõistetavatel põhjustel „Mis on semiootika?“.

Kristel Kotta, soome keele õpetaja Jüri gümnaasiumis (tekst ja fotod)

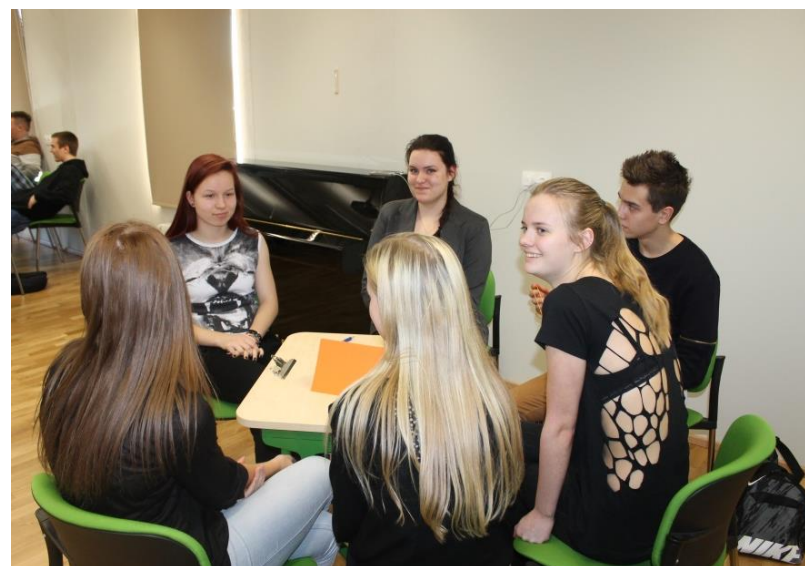
Kirjanduslik jututuba

Jüri Gümnaasium ei ole ainult tervist, vaid ka kultuuri edendav kool. Järjekordseks tõestuseks võib pidada 17. veebruaril aset leidnud üritust kirjanduslik jututuba, mis vastavalt võõrkeele nädalale pühendus vene kirjaniku ja poeedi, Mihhail Lermontovi 200. juubeleile.

1841. aastal duelli käigus hukkunud Lermontovi peetakse tänini tähtsaimaks vene luuletajaks pärast Alexander Puškini surma 1837. aastal ja suurimaks vene romantismi mõjutajaks. Luuletust „Poedi surm“, mille Lermontov pühendas Puškini surmale, ja ka tema teisi aegumatuid teoseid loevad paljud vene kultuuri austajad ning tema luule ei ole võõras ka paljudele teistele.

Jututoa avamiseks esitasidki õpilased Jüri ja Pae Gümnaasiumist Lermontovi luulet ning kõlas ka kitarripala. Üritus jätkus presentatsiooniga poeedi eluloost, mis oli mõeldud õpilaste teadmiste kinnistamiseks. Seejärel toimus omandatud info peale viktoriin, mis viidi läbi vene keeles. Võrdsete võimaluste tagamiseks moodustati segavõistkonnad, mis koosnesid mõlema kooli esindajatest. Lõpptulemused olid väga võrdsed ning võistlus tasavägine, kuid õnneks ei pidanud keegi tühjade kätega lahkuma. Igal võistkonnal, mida kokku kolm, oli võimalus suu magusaks teha auhinnaks olevate Kalevi maiustustega.

Kindlalt võib väita, et üritus oli meeldejääv ning laiendas tunduvalt osalejate silmaringi.

*Elisa Tamm
10.a klass*

EV aktus uues auditooriumis

Ajaloo ainenädalast

Ajaloonädal algas Jüri Gümnaasiumis 2. veebruaril, esmaspäeva hommikul külastas gümnaasiumi lausa riigikogu väliskomisjoni esimees, härra Marko Mihkelson. Härra Mihkelson on õppinud ajaloo professoriks ja ta kõneles Tartu rahu olulisusest. Rahu, mis siiani omab suurt tähtsust eestlastele, sest selle rahuga lõppes Vabadussõda ja iseseisvus oli kindlustatud. Eesti suutis korraga lüüa nii Landeswehri kui ka Punaarmee vägesid ja kuulutas välja iseseisva, neutraalse vabariigi. Neutraalsus oli aga see mille eest meid Marko Mihkelson hoiatas, just Eesti täielik neutraalsus takistas meid sõjaliste liitudega ühinemist ja seega oli meie vabariik enne Teist maailmasõda kaitsetu Nõukogude Liidu eest.

Veel rääkis meile riigikogu väliskomisjoni esimees Ukraina kriisist ja Venemaa üldisest soovist luua impeerium. Ajalugu on kui abimees, mis suudab meile öelda seda milliseid samme järgmisena teha. Vene impeerium on mitu korda kokku varisenud, kuid siiski on see uuesti jalule saanud. Härra Mihkelson teab millest räägib, sest ta ise külastas Ukrainat ja nägi, et nende inimeste suurim soov oli saada vabadust.

Teisipäeval toimus ajaloo võitlusi. Igal gümnaasiumi klassil oli oma võistkond, milles võis maksimaalselt kolm liiget olla. Võitlusi oli pühendatud Tartu rahule ja enamik küsimusi oli sellega seotud, mis näitab veelkord seda kui oluline see rahu Eestile on. Küsimusi peensusteni ja võitjad selgusid EV aktusel.

Ajaloonädal oli huvitav sündmus ja õpilastele oli see kindlasti midagi teistsugust võrreldes tavalise koolinädalaga.

*Roman Kasak
11.r klass*

Maailmaharidusepäevast

Jüri Gümnaasium kuulub UNESCO ühendkoolide võrgustikku ja selle raames toimus mai alguses koolis maailmahariduse päev, mille peameesmärgiks oli õpilasteni tuua erinevaid probleemkohti ühiskonnas. Õpilaste hinnangul oli maailmahariduse päev selline päev, kus räägiti kuidas paremini teada maailmas toimuvat, mitte ainult enese ümber. Lisaks said õpilased teadmisi, kust tulevad ja kes valmistavad meie poolt igapäevaselt kasutatavaid esemeid.

Maailmahariduse päev oli väga tore ja teistsugune päev. Saime käia erinevates töötubades, kus räägiti meile elust ja olust teistes riikides. Oli väga põnev ja tore üritus, omandasin palju uusi teadmisi. Usun, et need õpilased, kes viitsid ja tahtsid töötubades korralikult kuulata, said midagi uut ja huvitavat kõrva taha panna või ka ise ellu rakendada. Hea oli see, et meile käisid rääkimas inimesed, kes on oma ala spetsialistid ja nad oskasid hästi oma kogemuse edasi anda. Ainus negatiivne aspekt sellel päeval oli see, et ei saanud kahjuks ise töötuba valida, need olid juba eelnevalt gruppide vahel jaotatud.

- Esimese töötoana külastasin inimkaubanduse töötuba, ma ei arvanud ega mõistnud varem, et see on maailmas nii suur probleem. Lisaks räägiti meile ka prostitutsioonist ja orjusest.
- Mulle meeldis töötubadest kõige rohkem islami töötuba, kus räägiti islamiusust ja islamiusuliste igapäevasest elust ning tegevusest. Õppisime hääldama ka india tähestikku. Pagulaste töötoas oli tore see, et sai iseend pagulase rolli panna ja nii ülesannet lahendada.
- Sain rohkem teada islamist ja araabiamaadest. Lisaks nägin seda, kui halvasti koheldakse istandustes lapsi šokolaadi tootmiseks, neid rõõvitakse nende vanematelt.
- Huvitav oli töötuba, kus meile rääkis Aafrika ja Ghana kultuurist tudeng nimega Seppeline.

10. b klassi õpilased

Õpilased ja õpetajad Poolas

27. aprillist kuni 1. maini külastasid õpetajad Maarika Avloi ja Kadri Kanemägi ning õpilased Martin Möllits (11.r), Ebe-Liis Kopp (11.e), Jarl Hegert Koha (11.r), Kārol Vettik (11.r), Kaido Teesalu (11.r), Gerth Aren (11.r), Markos-Johannes Jõemets (11.r), Marlen Toomla (11.e) Jüri kooli sõpruskooli Poolas.

**Pildilt võib nii mõndagi välja lugeda!
Taaskohtumiseni!**

Minu mõtted „Vehklejast“

Käisime 20. aprillil kinos Artis vaatamas filmi „Vehkleja“. Olin kuulnud, et see olevalt hea film. Seega otsustasin ka ise selle ära vaadata.

Meespeaosatäitja Märt Avandi, naispeaosatäitja Ursula Ratasepp ja režissöör Klaus Härö filmi "Vehkleja" esilinastusel Helsingis, märtsis 2015

Filmi treileri järgi arvasin, et on tegu *action*-filmiga. Sellisega, kus ongi kaks vehklejat ja nemad võitlevad või võistlevad millegi nimel omavahel. Kuid selgus, et peategelane põgenes NSV Liidu võimu eest ja tahtis lihtsalt elu nautida, mitte pidevalt põgeneda. Selleks läks ta tavalisse Haapsalu kooli kehalise kasvatusõpetajaks. Tänu juhusele hakkas ta tegema vehklemisringi.

Avastas, et tegelikult vehklemine ei olegi nii lihtne kui paistab. Tore oli näha, kuidas üks inimene üritab teistele oma andeid edasi anda. Olenemata õpetaja kannatamatusest said õpilased ju ikkagi hakkama. Saavutasid võistlustel, kus nad osalesid esimest korda, isegi esimese koha. Nad olid vehklemist õppinud kõigest pool aastat, ja juba olidki tegijad.

Mind üllatasid eelkõige õpetaja enda tegevus ja otsused. See, et ta ise ei suutnud vehklemisest loobuda ja harjutas avalikult koolis. Mina seda teha ei oleks julgenud, teades, millega mul tuleb vastamisi seista, kui keegi avastab minu identiteedi. Üllatas ka tema valik ikkagi sõita Leningradi, teades ohtudest, mis seal varitsevad. Samas ma mõistan teda: kui oled õpetanud lapsi ja näinud, kui väga nad ihkavad minna ja proovida, siis tasub vähemalt laste pärast võtta risk ja loota õnnestumisele.

Kokkuvõtvalt mulle see film väga meeldis, sest esiteks see oli ajalooline ning näitas, milline oli elu varem. Kindlasti oli tol ajal veel palju teisigi inimesi, kes pagesid võimu eest. Teiseks see ei olnud niisama meelelahutusfilm, vaid sellel oli oma lugu ja mõte, mida taheti inimestele edasi anda. Mulle jättis see film väga hea mulje ning kui võimalik, siis tulevikus soetan selle endale. Soovitan huvilistel vaatama minna.

*Triinu Tann
10.b klass*